

1883 ^{30/4} 42: 1. Beh. af F. t. L. om Husholdningsskoler og Husholdningsseminarier m. m. 1884

[Kristian Nygaard.]

Statens Tilskudsbeløb sættes op. Hidtil har Husholdningsskolerne selv fastsat Elevbetalingens Størrelse, og efter gældende Lov yder Staten 40 Kr. pr. Maaned til indtil Halvdelen af samtlige disse Skolers Aars-elever i det sidste Finansaar. Forslaget oplyser, at der i Finansaaret 1941—42 er bevilget 194 000 Kr. til Elevunderstøttelse, men efter Forslaget her skal Elevbetalingens Størrelse efter Indstilling af Foreningen af Husholdningsskoler bestemmes af Undervisningsministeren efter Samraad med Husholdningsudvalget. Naar Elevbetalingen saaledes er bestemt — den kan være forskellig for de forskellige Arter af Skoler —, skal Undervisningsministeren efter Forhandling med Folketingets Finansudvalg tage Bestemmelse om, hvor stor en Del af Betalingen Eleverne skal præstere. Det vil komme til at afhænge af Elevernes og Forældrenes Indtægt og Formue i det sidst forløbne Skatteaar.

Efter den gældende Lov modtager de søgende Elever Oplysning om, hvor stort et Beløb der er bevilget til Hjælp til Betaling for Skoleopholdet. Efter Forslaget her vil de for Fremtiden faa Besked om, hvor meget de selv skal betale, men det kan jo i og for sig ogsaa være lige meget, blot Loven sikrede en Forhøjelse af Elevunderstøttelserne, der mindst svarer til den Stigning i Elevbetalingen, som har fundet Sted, siden vi i 1938 forhøjede Elevunderstøttelsesbeløbet; for det nytter jo ikke stort at forbedre Husholdningsskolernes Forhold, hvis de økonomiske Vanskeligheder for Eleverne bliver af en saadan Karakter, at de ikke kan skaffe Dækning for Opholdet paa disse Skoler.

Om dette Spørgsmaal staar der i Lovforslagets § 9, Stk. 3, at den Del af Beløbet, der ikke dækkes af Elevens eget Bidrag, tilskydes af Statskassen inden for et Beløb, hvis Størrelse bestemmes paa Finansloven. Kan Tilskuddet efter de heromhandlede Regler ikke ydes alle kvalificerede Ansøgere inden for dette Beløb, udskydes fortrinsvis i det fornødne Omfang de yngste Ansøgere. Der staar et andet Sted, at Udgiften til Statstilskud til Skoleophold kan ikke paa Forhaand anslaaes til noget bestemt Beløb ud over det sidst bevilgede, 194 000 Kr., men mindst dette Beløb maa regnes at ville medgaa. Jeg vilde finde det mere rigtigt,

at der i Loven bestemmes en Sum, som Elevunderstøttelsesbeløbet maa gaa op til, hvis der er kvalificerede Ansøgere nok, dersom man ikke kan enes om, at alle kvalificerede Ansøgere skal have den Understøttelse, som de i Henhold til de givne Regler har Krav paa. En saadan Bestemmelse vilde jeg gerne gaa med til, selv om man for at naa dertil satte Alderen for at komme i Betragtning til 18 Aar i Stedet for til 17 Aar, for der skal dog en vis Modenhed til at følge Undervisningen paa en Husholdningsskole, og det kan man ikke i Almindelighed gaa ud fra, at unge Piger i 17 Aars Alderen er i Besiddelse af.

Foruden Husholdningsskolerne omfatter Lovforslaget ogsaa Husholdningsseminarier, hvis Forhold ikke hidtil har været under Loven. Uden Statsstøtte har disse Seminarier dog ikke været. Det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, at der i Finansaaret 1940—41 har været ydet et Tilskud, der svarer til ca. 1 000 Kr. for hver uddannet Husholdningslærerinde, og da Uddannelsen i de 2 Aar, den varer, beløber sig til ca. 5 000 Kr., har Uddannelsen altsaa hidtil været ret kostbar for Eleverne, og adskillige, som gerne vilde have denne Uddannelse, og som maaske i særlig Grad er egnede til Gerningen som Husholdningslærerinde, har hidtil været afskaaret fra at faa den af økonomiske Grunde.

Jeg maa imidlertid erkende, at jeg ikke kan se, at Elevernes økonomiske Forhold bliver stort bedre, naar den nye Husholdningsseminarielov træder i Kraft. I § 19 staar der, at de fornødne Beløb til Understøttelse af trængende Elever bevilges paa de aarlige Finanslove og uddeles efter Regler, der nærmere fastsættes af Undervisningsministeren. Det oplyses i Bemærkningerne, at Reglerne er de samme, som gælder for Elever ved Seminarier, og her har der været ydet 40 Kr. maanedlig til de understøttede 1ste Aars Elever, og 60 Kr. maanedlig til 2det Aars Elever, og det giver henetop ca. 1 000 Kr. i 2 Aar. Jeg vil gerne henstille til den højtærede Undervisningsminister, at Tilskuddet til trængende Elever ved Husholdningsseminarierne sættes op, saa økonomiske Vanskeligheder ikke skal hindre velegnede unge Kvinder i at faa den Uddannelse, som disse Uddannelsesskoler giver.